

Gabriel

Gateway to Europe's National Libraries

Gabriel, Porten til Europas nationalbiblioteker

Gabriel, Porten til Europas nationalbiblioteker er en tjeneste på World Wide Web for de europæiske nationalbiblioteker, der er repræsenteret i Conference of European National Librarians (CENL). I øjeblikket deltager 38 nationalbiblioteker fra lande, der er medlemmer af Europarådet, i CENL og *Gabriel*.

1. Formål

Formålet med *Gabriel* er at give oplysninger om Europas nationalbiblioteker, deres samlinger og deres tjenester for at lette adgangen til dem og fremme udviklingen af nye tjenester på grundlag af en fælles infrastruktur.

2. Generelle mål

For at opfylde formålsparagraffen er det nødvendigt at definere følgende generelle mål:

- **Vejledning** - *Gabriel* fungerer som en omfattende og ajourført, online vejledning til Europas nationalbibliotekers funktioner, samlinger og tjenester;
- **Promovering** - *Gabriel* virker til fremme for Europas nationalbiblioteker på alle passende måder;
- **Samarbejde** - *Gabriel* støtter

opbygningen af et netværkssamarbejde mellem Europas nationalbiblioteker;

- **Model** - *Gabriel* tjener som model for andre fælles netværkstjenester inden for biblioteksområdet i Europa og andre steder.

3. Opgaver

De fælles opgaver for nationalbibliotekerne omfatter bl.a. at etablere nationale depoter for trykte og elektroniske publikationer og at samle de nationale bibliografier. Nationalbibliotekerne repræsenterer den europæiske kulturarv på en koncentreret måde med en dybtgående historisk dimension. De er specielt velegnede til at fremme den kulturelle og videnskabelige forståelse ved at give adgang til deres samlinger. Dette er deres ansvar over for samfundet og mere specielt også over for den internationale forskerverden.

Efterhånden som hvert nationalbibliotek udvikler sine egne online systemer til spredning af oplysninger om deres samlinger, opstår der en myriade af informationstjenester over hele Europa. Der er ingen ensartethed i måden, hvorpå brugerne kan få oplysninger om eller adgang til disse tjenester. Selv om mange bibliotekstjenester kan findes gennem generelle web-indekser eller andre internet søgetjenester, er det kun en ordentligt styret, paneuropæisk, systematisk vejledning, der kan garantere, at brugerne kan finde og få adgang til alle de tjenester, der er til rådighed, på en passende måde. *Gabriel* fungerer som en sådan vejledning, idet den giver en enkelt adgangsport til bibliotekerne og

deres tjenester samt spreder oplysninger om nationalbibliotekerne på en ensartet måde.

Nationalbibliotekerne samarbejder inden for forskellige europæiske projekter om at udvikle fælles produkter eller tjenester med relation til deres fælles opgaver. Adgang til mange af disse tjenester kan opnås gennem bibliotekernes lokale systemer, men en fælles adgangsport ville forbedre deres synlighed. Ud over at promovere de enkelte bibliotekers tjenester over for internet-brugerne giver *Gabriel* også adgang til fælles tjenester som f.eks. fælles søgemaskiner til nationalbibliotekernes web-tjenester.

På grund af den hurtige udvikling inden for informationsteknologi og bibliotekssystemer er der et stort behov blandt professionelle biblioteksfolk for at udveksle oplysninger og viden. *Gabriel* støtter samarbejdet mellem de ansatte på de deltagende biblioteker. Den giver en infrastruktur til kommunikation og tjener som grundlag for nyudvikling og eksperimenter.

4. Beskrivelse

En prøveversion af *Gabriel* blev lanceret i 1995, og siden den 1. jan. 1997 er *Gabriel* blevet CENL-bibliotekernes officielle tjeneste. Den er et fælles, net-baseret informationssystem, der anvender standardmæssig netværksteknologi. Den er baseret på World Wide Web-teknologi, og den indeholder links til andre net-værkstjenester (f.eks. Telnet og Z39.50). Ved spejling sikres en verdensomspændende adgang til *Gabriel*.

Gabriel-tjenesten ledes af en bestyrelse, der består af direktørerne for fem nationalbiblioteker, og den vedligeholdes af et hold af ansatte på et par af de deltagende biblioteker. Da *Gabriel* er en fælles projekt, har alle CENL-medlemmer lige stort ansvar for kvaliteten. Dette har vist sig at være en nøgleforudsætning for successen.

Kendetegn ved *Gabriel*

- ensartet præsentation af alle oplysninger om nationalbibliotekerne;
- understøttelse af mange sprog;
- en geografisk vejledning samt en systematisk vejledning til nationalbibliotekernes tjenester;
- en fælles søgemaskine til nationalbibliotekernes web-tjenester;
- en central hjælpefunktion;
- en elektronisk opslagstavle med nyheder om nationalbibliotekerne;
- et elektronisk arkiv til nationalbibliotekernes publikationer;
- en oversigt over nationalbiblioteksprojekter og -samarbejde.

Gabriel er gratis at bruge for alle brugere af internet og lignende net. Tjenesten har vist sig at være en populær og meget effektiv måde til at forbinde Europas nationalbiblioteker. Den er et vigtigt bidrag til udviklingen af et paneuropæisk, virtuelt bibliotek.

Gabriel kan findes på:

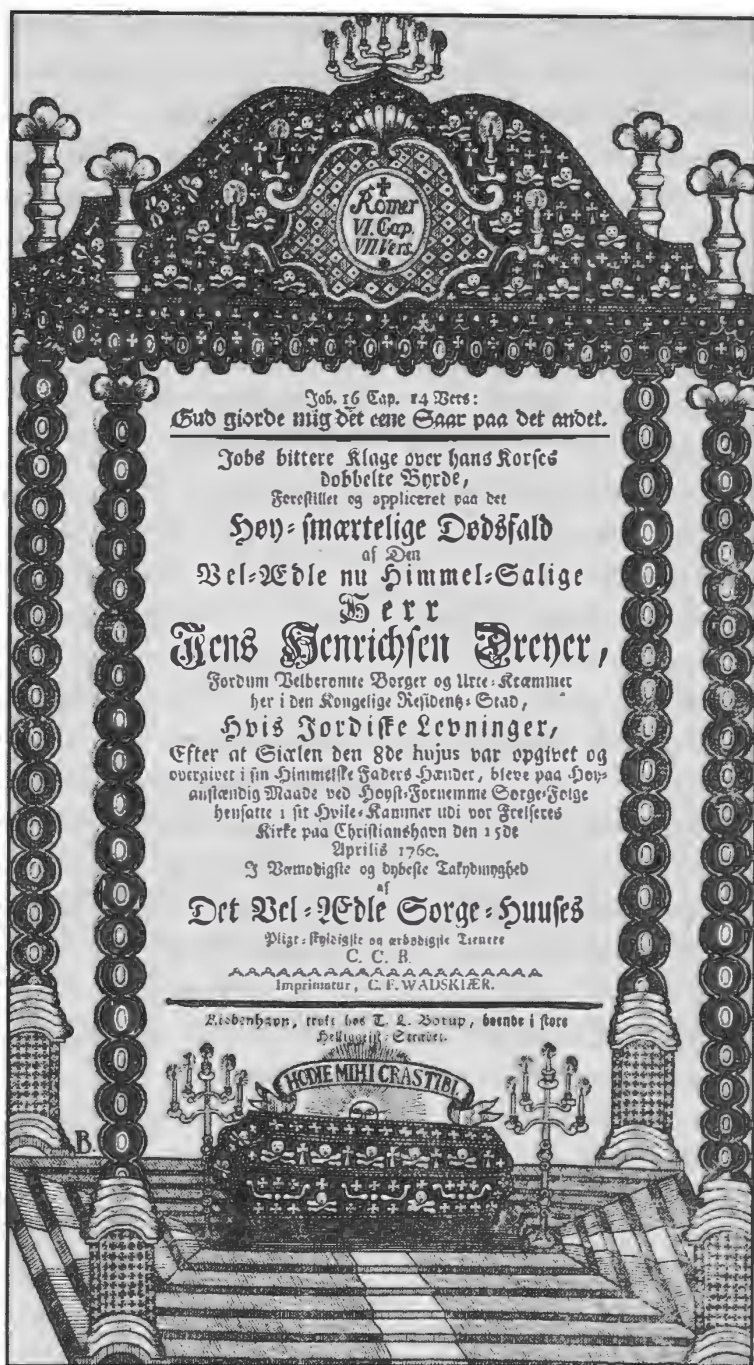
<http://www.konbib.nl/gabriel/>

<http://www.bl.uk/gabriel/>

<http://www.ddb.de/gabriel/>

<http://renki.helsinki.fi/gabriel/>

- Deltagende biblioteker:*
- A Albanien: Biblioteka Kombetare
- B Belgien: Koninklijke Bibliotheek Albert I / Bibliothèque Royale Albert 1er
- B Bulgarien: Narodna Biblioteka "Sv. Sv. Kiril i Metodii"
- D Danmark: Det Kongelige Bibliotek
- E Estland: Eesti Rahvusraamatukogu
- F Finland: Helsingin Yliopiston Kirjasto
- F Frankrig: Bibliothèque Nationale de France
- G Grækenland: National Library of Greece
- H Holland: Koninklijke Bibliotheek
- I Irland: Leabharlann Naisiunta na hEireann / National Library of Ireland
- I Island: Landsbókasafn Islands
- I Italien: Biblioteca Nazionale Centrale de Firenze
- K Kroatien: Nacionalna i Sveucilisna Knjiznica
- L Letland: Latvijas Nacionala Biblioteka
- L Liechtenstein: Liechtensteinische Landesbibliothek
- L Litauen: Lietuvos Nacionalinė Martyno Mazvydo Biblioteka
- L Luxembourg: Bibliothèque Nationale
- M Makedonien: Narodna i univerzitetska biblioteka "Sv. Kliment Ohridski"
- M Malta: Biblijoteka Nazzjonali ta' Malta
- N Norge: Nasjonalbiblioteket
- P Polen: Biblioteka Narodowa
- P Portugal: Instituto de Biblioteca Nacional e do Livro
- R Rumænien: Biblioteca Nationala a României
- R Rusland: National Library
- R Rusland: Russian State Library
- S San Marino: Biblioteca di Stato e Beni Librari
- S Schweiz: Swiss National Library
- S Slovakiet: Slovenská národná kniznica v Matici slovenskej
- S Slovenien: Narodna in Univerzitetna knjiznica
- S Spanien: Biblioteca Nacional
- S Storbritannien: The British Library
- S Sverige: Kungliga Biblioteket
- T Tjekkiet: Národní knihovna České republiky
- T Tyrkiet: Millî Kütüphane
- T Tyskland: Die Deutsche Bibliothek
- U Ungarn: Országos Széchényi Könyvtár
- V Vatikanstaten: Biblioteca Apostolica Vaticana
- Ø Østrig: Österreichische Nationalbibliothek

Eksempel på titelblad til et lig- eller begravelsesvers, en genre der var lige så hyppig som bryllupsversene og lige så lidt som disse faldt under pligtafleveringslovens bestemmelser. I udsmykningen af begravelsesversene indgik som regel træsnit med kiste, dødningshovede, timeglas eller lignende symboler på død og forgængelighed. På dette titelblad fra 1760 angiver signaturen B forneden til venstre, at den kunstfærdige ramme i form af en katafalk med kiste er fremstillet af bogtrykkeren Thomas Larsen Borup, kendt som storproducent af træsnit. På båndet over kisten læses sentensen 'Hodie mihi cras tibi' - I dag gælder det mig, i morgen dig! Fra Marcus Lorenzens samling.